

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Juris Canonici Theoria Et Praxis, Ad Forum Tam
Sacramentale quàm contentiosum, tum Ecclesiasticum,
tum Seculare**

Cabassut, Jean

Lugduni, 1698

XVI. De Coadjutoribus Prælatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62355)

agi oport. posse ab Ordinario loci puniri Delegatum à Papa, si in suo officio delinquat, si nimirum excederet fines mandati, ac procederet in casu non incluso in sua commissione: item si vellet procedere vel exequi non exhibita sua commissione. Zerola ibid.

XVII. Concedit etiam Sedes Apostolica aliquibus Conservatores, ut eos à manifestis injuriis, & violentiis tueantur. Isti verò non possunt subdelegare, aut suas vices committere, nisi hoc eis specialiter per Literas Apostolicas indultum fuerit. Possunt tamen committere ad citandum & intimandum partibus sententias suas. Neque possunt quemquam ultra diem à fine Diocesis trahere, nec nisi de manifestis injuriis aut violentiis cognoscere: alioquin non solum eorum processus irriti erunt, sed etiam ipso facto suspensi erunt per annum ab officio, & per consequens à Beneficio: & Pars quæ hoc procuraverit, incidit in excommunicationem, cap. *Hac constitutione*, cod. tit. in 6.

C A P U T XVI.

De Coadjutoribus Prælatorum.

I. **D**UPLEX potest esse causa providendi Episcopo Coadjutorem per Supremam Sedem, nimirum incapacitas ad omnia Episcopalia officia (qualis est, exempli gratià, incapacitas illa quæ provenit ex furore ac dementia) vel tantummodò incapacitas ad particularia officia, qualis provenit ex decrepita ætate, ex cæcitate, ex paralyfi, ex alio incurabili morbo, sine detrimento usus rationis. Porrò Coadjutor qui datur ob incapacitatem tantum particularem, habet limitatam potestatem ad sola ministeria, quorum Episcopus impos & incapax est, nisi iste velit Coadjutorem delegare ad ea quoque, circa quæ capacitate pollet, prout libuerit, sive in totum, sive in partem. Sed qui constitutus fuit Coadjutor ob universalem Episcopi incapacitatem, plenitudine fruitur potestatis, ita ut si sit consecratus, possit per seipsum omnia Pontificalia exercere, cap. *Is cui*, de elect. in 6. Si verò non sit consecratus, poterit alium Episcopum circa ea quæ sunt muneris Pontificii delegare. Hæc omnia traduntur in can. *Qualiter*, & can. seq. & can. *Nihil*, in fine, & can. seq. 7. quæst. 1. item in cap. *De Rectoribus*, & cap. penult. & ult. de Cler. agrot.

II. Item Episcopo ab hostibus capto providet Papa de Vicario in temporalibus & spiritualibus, quandiu hoc durabit impedimentum, cap. *Si Episcopus*, de suppl. neglig. Prælatorum in 6. & Clement. 1. de foro. compet.

compet. Quod idem statuendum in cæteris quibuscunque impedimentis, siquando illa cessare contingat. Porro licet Vicarius per Episcopum constitutus careat potestate Beneficia conferendi, nisi id specialiter ab Episcopo exprimat; secus tamen judicandum de Vicario, quem Papa propter Episcopi captivitatem constituerit: potest enim durante captivitate conferre, præsentatos à Patronis instituire, atque illis quos Rex ad Beneficia nominaverit, necnon Universitatum Graduatæ, perinde ac si Episcopus adesset, providere. Rebuffus tract. Nominationum, quæst. 8. numero 44. & seqq.

III. Quoties etiam Coadjutor assignatus fuerit ob partiale, non verò ob totale Episcopi impedimentum, tunc non ipse, sed Episcopus jure potitur Beneficia conferendi. Sed si datus fuerit ob totale impedimentum, habet Coadjutor Beneficiorum collationem. Oldradus consil. 44. addens posse hoc casu per Coadjutorem committi, & ab eodem Literas sub proprio sigillo expediri. Idemque asserunt Joannes Deselya de Benefic. p. 2. quæst. 4. & Rebuffus loco cit. Licet enim Coadjutor immobilia non possit alienare, cap. 1. de Cler. agrot. in 6. & cap. *Is cui*, de election. in 6. hoc intelligi debet de alienatione libera, non de necessaria, qualis est Beneficiorum. Alioquin enim Ecclesiæ ex diuturna vacatione grave damnum sustinerent.

IV. Porro Coadjutor Episcopi cum futura successione, non potest ab alio, quàm à Papa provideri. Quin etiam in hoc Regno consensus Regis requiritur, propter jus quod habet nominationis ad Episcopatus Regni.

V. Episcoporum potestatis simul & officii est provisio Coadjutoris Parochorum, & Archidiaconorum jurisdictionem habentium, aliorumque Rectorum, quibus cura incumbit animarum, qui sunt à suo ministerio impediti: eoque casu potest Episcopus congruam assignare pensionem ad victum Coadjutoris à se provisum, cap. *De Rectoribus*, & cap. fin. de Cler. agrot. & cap. unico, in fin. eod. tit. in 6. Sed Episcopo similiter impedito non potest ab alio, quàm à Summo Pontifice attribui Coadjutor, ut dictum est, eique similiter attribuenda est pars de proventibus Episcopatus, d. cap. unico. Justum quippe est, ut illi consequantur stipendium, qui pro tempore suum reperiuntur commodare obsequium, can. *Charitatem*, 12. quæst. 2.